

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De noua Christi manifesratione facta, recumbentibus vndecim discipulis,
Sermo LXXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

sonam, & acquisiuisse vultus gloriam, non vultus notitiam perdidisse. Et ne festinus sermo aut fugiat, aut transuolet quæstiones, quod sequitur proximo sermone, Domino reuelante, innotescamus.

De noua Christi manifestatione facta, recumbentibus undecim discipulis, Sermo LXXXIII.

Hodie beatus Euangelista sic retulit Apostolos in ipso crucis tempore mentis deditos, inhiantes epulis, conuiujs occupatos, Dominicæ passionis oblitos. *Recumbentibus, inquit, illis undecim, apparuit Dominus.* Recumbentibus, ubi? ad sepulchrum Domini, mox ad mensam serui? Hæc est seruorum fides? hæc discipulorum charitas? hic Petri ardor? hæc est Ioannis de ipso Christi pectore assumpta dilectio? hæc est tanto tempore, tantis donis, virtutibus tantis, affectio conquisita, vt in ipso articulo passionis, calente adhuc morte, recenti adhuc funere, exultantibus inimicis, insultante Iudæa tota, discipuli toto tori cultu, totaque discumbentium voluptate pranderent? Moyse mortuo assistunt Angeli, agit sepulchri curam Deus ipse: Iudaica castra sistuntur, dissimulatur iter, horrida eremistatio duratur, indicitur triginta dierum planctus, & longo lamentationis obsequio feruile funus honoratur, & Christus verus vnus Dominus, creator rerum, redemptor omnium, post illam tragicam passionem, post mortem, & mortem crucis, triduanus à discipulis lachrymas non meretur? Terra tremit, turbatur tartarus, scinduntur saxa, monumenta dissiliunt, Sol fugit, dies sepelitur, fit nox totum, & soli discipuli alio sigmate, choro vno, toto otio, deliciis securi epulantur: & hoc fratres reuersus ab inferis ipse sic magister inuenit. *Recumbentibus ergo illis undecim, apparuit dominus, & exprobrauit*

T 2

increduli

*incredulitatem eorum & duritiam cordis, quia his qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. Ad hæc Petre fidelis, Petre deuotissime quid dicemus? Recumbentibus illis. Nunquid prandentibus? Fratres, hoc non erat discumbere, sed iacere: nec conuiuij erat chorus ille, doloris erat ille conuentus: ibi panis non erat gaudij, sed mœroris: ibi crucis felle, non vini dulcedine pocula miscebantur. Erant, inquit, clausi propter metum Iudeorum. Si metuentes, si clausi, certe non prandentes, & si non prandentes, non erat domus illa, sed carcer: illud sigma non erat, sed sepulchrum: tunc tota ad discipulos, pœna dominicæ transierat passionis, & non solum lateribus eorum, sed & cordibus doloris lancea tota figebatur: tunc tristitiæ clavis affixæ manus eorum, pedesque tenebantur: tunc illis acetum, tunc fel amaritudo Iudaica propinabat, tunc illis Sol occidit, dies fugit: tunc illorum mentes animasque nox profundissima possidebat: tunc illos in perfidiæ scopulos, in naufragium fidei cogitationum tentatio sæuissima collidebat: tunc desperatio, quæ est inter omnia mala peior, & in aduersis venit semper extrema, funereis illos sternebat sepulchris: vnde sicut diximus, non discumbentes, non epulantes eos dominus, sed iacentes inuenit, sed sepultos: & ideo exprobrat incredulitatem eorum, quia râtum crediderant desperationi, vt resurrectioni prædictæ à domino nil crederent, à seruis non crederent nunciata: atque in se nihil fidei relinquerent & salutis, sed sæculo mortui, sepulti mundo, vnâ domum illam, vnum sibi esse omnes crederent iam sepulchrum. Hinc est quod eos dominus videns exemisse se mundo, ad mundum reuocat, remittit in mundum, dicens: *Ite in mundum vniuersum, prædicate Euāgelium vniuersæ creaturæ. Venite in mundum,**

Ioan. 20.

mundum, vt qui putatis vos in vno omnes domici-
 lio iam iacere, subiacere vobis omnem mundum re-
 pente videatis. *Venite in mundum vniuersum, prædica-
 te Euangelium vniuersæ creaturæ.* Hoc est dicere, estote
 vos spes omnibus, qui vobis ipsis desperationis cau-
 sa fuistis: & incredulitas vestra quanta sit, tunc
 probate, cum videritis auditui vestro mundum cre-
 dere, qui credere vestro visui non potuistis: & cor-
 dis vestri quanta sit duritia tunc scitote, cum sense-
 ritis, non viso me, orbe toto gentes ferocissimas me
 fateri, quem positum vestris in oculis vos negastis. Vi-
 debitis in terra diuisos clausos insulis, pendentes ru-
 pib. solitudine remotos, Magnorum sciolos, Græco-
 rum querulos, Romanorum peritos, fidem fide sola
 querere, quam manu, digito, sulcatis meis vulneribus
 vos quæstis. Sed quia meæ passionis, meæ mortis, meæ
 resurrectionis vos mitto testes, altius vos ista perscru-
 tatos esse concedo, dummodo cunctatio vestra fiat
 eis, qui vobis credituri sunt firmamētum. *Qui credide-
 rit, inquit, & baptizatus fuerit, saluus erit.* Fratres, quod
 est anima corpori, hoc est baptismati fides: hinc est
 quod qui generatur ex fonte, ex fide viuit: Iustus, in-
 quit, ex fide viuet. Moritur ergo omnis quicumque
 fuerit sine fide. *Qui crediderit.* Quia trinitas Deus
 vnus est, quia in patre & filio & Spiritu sancto vna
 est tota æqualitate maiestas, quia deitas Trinitate di-
 uisa est, non est vnitatem confusa, sed deitate vna est,
 est trina personis: quia Deus trinitatis nomen est, quia
 pater & filius non censendi sunt ordine, sed æstimā-
 di sunt charitate: quod Spiritus sanctus non est ha-
 bendus inferior, plus, minusue, non vt exterior ha-
 bendus est plus, minusue, quia nescit exteriora diui-
 nitas: quia Christus sic vt homo factus est, vt quod
 De⁹ est permaneret: sic est mortuus, vt mortuos, totis

Rom. 1.

sæculis sua resuscitaret ex morte: quod non sibi re-
 surrexit ille, sed nobis: quod nos cœlo intulit, dum
 se sustulit cœlo: quod sedet ad authoritatem Iudicis,
 non ad requiem fatigati: quod veniet non loco, qui
 vbique est ad mouendum: neque vt mundum suum
 teneat, qui totum possidet mundum, sed vt mun-
 dus iam semper visionem sui mereatur authoris.
 Credat homo etiam peccatorum remissionem, quia
 cœlestis regio cum sit latissima, non capit peccato-
 rem: neque de suorum desperet homo magnitudine
 peccatorum, quia si est quod Deus donare non potest,
 omnipotens non est. Credat & carnis resurrectionem,
 vt sit homo ipse, vt accipiat ipse qui peccat, pœnam:
 ipse præmium, qui laborat. Credat æternam vitam,
 ne locum habeat mors secunda. Quod autem de hu-
 manis corporibus dæmones, id est, hostes effugantur
 antiqui, quòd ex vno ore varius effunditur sermo lin-
 guarum; quòd tacti per Christum nesciūt sua venena
 serpētes, quòd venenata pocula bibētes nō valēt no-
 cere per Christū, quod morbi corporū fugantur Chri-
 stū prædicantis ad tactum, est fratres summū creduli-
 tatis indicium. *Signa, inquit, credentes hac sequentur, In
 nomine meo dæmonia eiicient, linguis loquentur nouis, ser-
 pentes tollent, & si quid mortiferum biberint, non nocebit
 eis, super agros manus imponent, & bene habebunt.* Homo
 ergo esto tibi per fidem medicus, ne cogaris extraneis
 medicis tuo dispendio subiacere, & carè quòd gratis
 possides, comparare. Orate fratres, vt & in præsentī
 medicinam semper fidei sentiamus: & in expectatio-
 ne Christi positi in aduentu eius securi de nostra
 conscientia gloriemur.